

A felvásárlók miatt tüntettek Nagymágocs és Derekegyház között

Utat zártak le a gazdák

Félpályás útlezárással tiltakoztak a sertésenyésztők tegnap a nagymágocsi határban. Szerintük a hazai kisüzemi sertésenyésztés mély válságban van, a kormánynak be kellene avatkoznia a kistermelők védelmében.

Demonstrációval akartak követelésüknek érvényt szerezni a szentesi kistérség sertésenyésztői, noha nem nagyon bíznak abban, hogy a tiltakozás eredményes lesz. De, mint mondják, már nem tűrhették tovább nehéz helyzetüket. Ahogy egyikük fogalmazott: kötelezi őket a parasztbecsület. A tüntetést szervező Gádorosi Mezőgazdasági Termelők Szövetségének elnöke, Varga Lajos szerint az országot kár éri azzal, hogy a kormány nem védi meg a hazai termelőt: miközben a húsipar extraprofitra tesz szert, a kisüzemi tenyésztő tönkremegy, és külföldről nagy mennyiségű hús érkezik az országba. A magyar sertéshús minőségének tisztelete csökken, s mindez végső soron a külpiacok elvesztésével is jár.

Az árpádalmi, derekegyházi, nagymágocsi, gádorosi tenyésztők javarészt a Pick-kel, illetve a gyulai húskombináttal kötöttek szerződéseket. A gazdák egyike, Göbölös János azt mondta: a szerződésnek egyetlen lényeges pontját sem tartja be a felvásárló. Az élőállatot nem a hús terméktanács által meghirdetett 300 forint feletti áron, hanem jóval olcsóbban, 180-220 forintért vásá-

Traktorokkal zárták le az út felét a gazdák a nagymágocsi határban.

Fotó: Schmidt Andrea

rolja meg, s darabra is kevesebbet vesz át. Ugyanakkor gyakran előfordul, hogy az üzletet a szerződésben foglaltakhoz képest később ejtik meg: az eltelt időben az állatot etetni kell, a hús minősége a támogatás odaitéléséhez szükséges szintet már ekkor nem éri el. A hízott sertés viszont a szalámi kiváló alapanyaga.

Úgy látják, egyetlen kormány sem kezelte problémáikat kellőképpen. Kun György szerint, ha ez így folytatódik, a magyar kis-

üzemi sertésenyésztés ellehetetlenül, s hátrányos helyzetbe kerül a külföldi termelővel szemben.

Szabó Tamás úgy fogalmazott: az volna jó, ha teljes csőd állna be a sertésiparban. Mert akkor végre észbe kapna a kormány. Több családi gazdaság működik ezen a vidéken úgy, hogy a család egyik tagja gabonát termeszt, más pedig állatokat nevel, így a takarmányt is egy vállalkozásban sikerül előállítani. A tüntetők tehát saját mezőgazdasági

munkagépeiket vonultatták fel a közúton, ahol rendőrök irányították a forgalmat. A gépek mellett mindenütt férfiakat lehetett látni, ám dél körül megjelent egy asszony is: Varjú Pálné a férjének készített elemőzsiát hozta. Azt mondta, az ő családja itt telepedett le, itt is szeretnének munkájukból megélni. Ők már minden tőlük telhetőt megtettek boldogulásuk érdekében, most már az államnak kellene segítenie.

BLAHÓ GABRIELLA

Trabant és sertés

SZÁVAY ISTVÁN

Okok sűrűn összefonódó lánc vezetett oda, hogy lassan ellehetetlenülnek a hazai sertésenyésztők. A helyzetet végiggondolva nekem a Trabant példája ugrik be. Amikor is az NDK csodaautójából készülő évi százhuszezer darab előállításán kétszázévezernél is többen dolgoztak, míg ugyanennyi VW Golf gyártása tizedannyi embernek sem ad munkát, a beszállító cégeket is beleértve. Aligha véletlen ezután, hogy a Trabant találatot könnyűnek, nem pedig a Volkswagen.

Hasonló a helyzet a sertésiparban is, csak valamivel összetettebb. Túltermelési válságról szólnak a hírek, minek következtében az élősertés kilónkénti ára 200 forint körülire csökkent a világpiacra. Ilyen árral pedig legfőképpen a legkorszerűbb sertéstelepek képesek talpon maradni. A hazai gazdák jó része már a 260-270 forint közti árakat is viselhetetlenül alacsonynak tartja, mondván, legalább 285-300 forint kellene ahhoz, hogy ne fizessenek rá a hizlálásra. A húsipar pedig a 265 forintos árat sem adja meg többnyire, mondván: kész ráfizetés számára a piacon ily messze elrugaszkodott ár.

Elmondható: így működik a piac. Hiszen a terméktanácsban kialakított 265 forintos árat is erőteljes állami nyomásra fogadták el a húsipar képviselői, amely megállapodásból a Pick, illetve az Arago-csoport ki is akart már hátrálni. Végül meggondolta magát, de a hírek arról szólnak, a felvásárlók mindenféle trükkkel nyomják le az árakat. Például a sertések jó részét leminősítik vagy éppen tíz-húsz kilóval kevesebbet számlolnak a valódi súlynál, szállítási veszteség címén, vagy egyszerűen legfőképpen 175-205 forintot fizetnek érte kilónként. A termelő pedig egyre élesebben tiltakoznak, demonstrálnak, utakat zárnak le, azonnali kormányzati beavatkozást követelnek. Valódi kiút viszont nem igazán látszik.

A kulcsszó, úgy érzem, a túltermelés. Ami legalább két tényező következménye. Az egyik: átalakulóban van a fogyasztási szerkezet, az egészségesebb táplálkozás jegyében egyre többen térnek át a baromfihúsra. Azaz kevesebb disznó kell. A másik: a hazai sertésárak (és önköltségek) már jó ideje nem versenyképesek a világpiacra, és a nyitottá vált hazai piacon sem. Arról nem is beszélve, hogy a magasabb kiskereskedelmi fogyasztói ár még inkább visszavetné a sertéshús iránti belföldi keresletet, további értékesítési gondokat és árle nyomó túlkínálatot okozva.

A megoldás, bármily fájdalmas is, valószínűleg csak a termelés csökkentése lehet. A gazdák viszont éppen erről nem akarnak tudomást venni, hiszen sok tízezer család egészíti ki jövedelmét a sertésenyésztésből. Óriási a nyomás tehát, hogy az állam az adófizetők pénzéből garáncolja a sertéstartókat, ami hosszú távon senkinek sem lehet megoldás. Arról nem is beszélve, hogy a már most is jelentős támogatási összegeket növelni aligha lehet.

Számomra a tanulság az, hogy sokaknak biztosan váltani kell. Azoknak mindenképpen, akik nem képesek önköltségüket jelentősen leszorítani. És egy valami bizonyosnak tűnik: az jár jól, aki hamarabb fog sertésenyésztés helyett valami másba, nem pedig az, aki arra számít, hogy költségvetési támogatásokból majdcsak elvegye a valahogy.

A vezérkari főnök szerint képesek lennének iraki békefenntartásra

A leépítés nem reform

Magyarország nemzetközi megítélése sokban múlik azon, hogy milyen feladatokat vállal a NATO-ban. A magyar vezérkari főnök szerint ezért nem mindegy, vállalunk-e békefenntartói szerepet Irakban.

– A magyar hadsereg felkészült arra, hogy az iraki katonai akció befejezését követően békefenntartó erőket küldjön a térségbe – mondta az Európából Európába című kongresszust követően Szenes Zoltán. A Magyar Honvédség vezérkari főnöke a Szegedi Biztonságpolitikai Központ meghívására a fegyveres erők az euró-atlanti integrációs folyamatban vállalt szerepéről tartott előadását követően nyilatkozott lapunknak. A vezérkari főnök hozzátette: a feladatvállaláshoz természetesen nem elég a hadsereg felkészültsége, a politikai döntéshozóknak is hasonlóan kell vélekedniük a szerepvállalásról.

Szenes Zoltán elmondta: jelenleg is 600 fős magyar kontingens vállal békefenntartó feladatokat a Balkánon.

A magyar haderőreformról szólva a vezérkari főnök kifejtette: mind a vadászgépek, mind a gépjárművek és a kommunikációs rádiótechnikai eszközök beszerzése megkezdődött. Azt azonban hozzátette: sem a honvédségi gépjármű-, sem a kom-

Szenes Zoltán: Saját erőforrásainkhoz képest kell minél többet kihoznunk a hadseregből.

Fotó: Gyenes Kálmán

munikációs tender nem kínál teljes megoldást, hiszen nincs annyi pénz, hogy minden egységet maradéktalanul felszerelhesenek. Ezért csak néhány alakulat kap járműveket és rádiókat, ám ezek az egységek így mindenben alkalmaskak lesznek a NATO-előírások teljesítésére, mindenkor készek egy esetleges bevetésre a szövetségesek oldalán. Szenes Zoltán szerint 2006-ig a honvédségi fejlesztésekre előirányzott 300-350 milliárd forint jelentősen növelheti az ország véderőképességét, alkalmassá te-

szí a hadsereget a NATO-feladatok ellátására. – Jelenleg 45 ezer fő a magyar hadsereg létszáma. El kell végre érünk, hogy a hadereform ne pusztán költségcsökkentésről, létszámleépítésről, laktanyabezárásról szóljon, hanem valódi fejlesztésekről is – hangsúlyozta a vezérkari főnök.

Szenes Zoltán szerint az elkövetkező évek egyik legfontosabb feladata, hogy Magyarország jó partnerségi viszonyt alakítson ki a közeljövőben a NATO-ba belépő szomszédos országokkal is.

K. B.

Ozvald elismerése

Az IPA (Nemzetközi Rendőr Szervezet) magyar szekciójának vezetője, Jenei Zoltán Kiváló IPA-munkáért emlékérmeket adományozott Ozvald Imre rendőr alezredesnek, a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság gazdasági igazgatójának.

Jövőre új üzleti központot nyit a kereskedelmi és iparkamara

Alapítvány az M5-ösért

M5-ösért alapítvány létrehozásáról is döntött tegnap a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK) küldöttgyűlése.

Évi rendes küldöttgyűlését tartotta tegnap Szegeden, a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, amelyen a 2002-es munkát értékelték, s meghatározták az idei programot. Szeri István elnök bevezetőjében elmondta: a tavalyi GDP-adatok alapján a megyéről ellentmondásos kép alakult ki, mivel Csongrádban azok az ágazatok képviselik a gazdaságot, amelyek jelentősége országosan csökkent. A megyék GDP szerinti rangsorban a 6. helyről a 8.-ra csúsztuk vissza.

Az ipari vállalkozások a megyében található településeiken alig 1 százalékkal növelték termelésüket. A régió másik két megyéjében ennél nagyobb volt az ipari teljesítmény bővülése, Bács-Kiskunban közel 9, Békésben 2 százalék. Tragikusan alakultak megyénk idegenforgalmi mutatói is, kevesebb vendég érkezett hozzánk, mint az előző évben. A munkanélküliségben Csongrád őrzi a megyék közötti 8. helyét a decemberi 8,1 százalékos rátával.

A köztestület taglétszáma közel háromezernél, amellyel Budapest és Pest megye után a legnagyobb létszámú, de az arányokat tekintve, itt léptek be legtöbben az önkéntes kamarába. A CSMKIK bevételeinek egyharmada származik a tagdíjakból, egyharmada szolgáltatásokból, harmadrésze pedig külső forrásokból (például pályázati pénzekből). Ismert, hogy a kamara 2003 elején megvette az Elektroház Szegeden, a Párizsi körúton és ott üzleti központot hoz létre szolgáltató- és irodaházzal, oktatási és konferencia-központtal. A kiviteli tervek már elkészültek, átalakítására közbeszerzési pályázatot írnak ki, a költözés pedig 2004 tavaszára várható.

A küldöttgyűlés döntött arról, hogy egymaga megalapítja az M5-ösért alapítványt, mint civil kezdeményezést – az ötletgazda Gedei Zoltán üzletgazdász –, amelynek célja, hogy kellő nyilvánosságra legyen a sztráda ügyeinek, s természetesen a pálya minél előbb megépüljön, a jelenlegit pedig vonják be a matricás rendszerbe. A kamara, amely lobbiszervezetnek is számít, saját csatornáin keresztül próbálja meg felgyorsítani a döntéseket.

F. K.

Virágkiállításból légzésfigyelő a makói kórháznak

A gyermekosztályé a bevétel

Légzési nehézségekkel küzdő gyerekek vizsgálatához szükséges műszert vásárolnak a hétvégi makói virágvásár bevételéből.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A makói kórház gyermekosztályának egy légzésfunkciót figyelő berendezés vásárlására ajánlják fel a hétvégi makói virágkiállítás résztvevői azt az összeget, amit a virágkompozíciók eladása után kaptak – tudtuk meg Ádok Jánosné városi főkeresztől, a rendezvény fő szervezőjétől. A befolyt összeg 75 ezer 900 forint. Dr. Bálint Péter, a gyer-

mekosztály munkáját irányító főorvos lapunknak elmondta: az adomány komoly segítséget jelent a készülék megvásárlásához, ezért nagyon hálásak a felajánlásért.

Mint korábban megírtuk, a Dr. Diósszilágyi Sámuel Kórházban még nincs speciálisan a gyerekeknek kifejlesztett légzésfunkció-mérő műszer. Bár pulmonológiai szakrendelés működik a makói gyermekosztályon, ilyen gép legközelebb Szegeden üzemel. A térségben sok az asztmás, légzési nehézséggel küzdő gyerek és nekik emiatt a vizsgálat miatt egyelőre a megyeszékhelyre kell utazniuk.

Horváth Lajos, Varga Antal, Trásér Ferenc és Szeri István egyeztet.

Fotó: Gyenes Kálmán